

Vraag en antwoord – verbinding Westerpark

Algemeen

Waarom is deze watergang hier nodig?

Rijnland en de gemeente Zoetermeer willen in de komende jaren de waterkwaliteit in de Zoetermeerse plas en de stedelijke watergangen verbeteren. De inwoners van Zoetermeer blijven in de toekomst graag zwemmen in de Zoetermeerse plas. Een van de maatregelen die het mogelijk maakt dat er in de toekomst gezwommen kan worden in de Zoetermeerse plas is het graven van deze watergang, omdat het op termijn zal bijdragen aan een verbeterde waterkwaliteit.

Momenteel stroomt het regen- en slootwater uit een groot deel van de stad naar de Zoetermeerse plas. In dit water komen relatief veel voedingsstoffen (zogenaamde fosfaten) terecht, waardoor de Zoetermeerse plas in de loop der jaren als een soort badkuip is volgelopen met dit voedselrijke water. Doordat er veel voedingsstoffen in het water zitten, treedt in de zomer regelmatig blauwalg op in de plas waardoor er niet gezwommen kan worden. Om de blauwalgproblematiek aan te pakken moet het fosfaatgehalte in de plas (waarop de blauwalg zich voedt) worden teruggebracht.

De toevoer van voedselrijk water naar de Zoetermeerse plas kan worden verminderd door het water uit het stedelijke gebied van Zoetermeer niet naar de plas af te voeren, maar richting het gemaal Driemanspolder. Het watersysteem wordt zo als het ware omgedraaid. Er wordt dan minder water door gemaal de Leyens naar de Zoetermeerse plas afgevoerd. Hiervoor moeten nieuwe watergangen worden gegraven bij het Jagersbos (Meerzicht) en aan de noordkant van het Westerpark. Op meerdere plekken in Zoetermeer worden maatregelen getroffen om de stroomrichting van het water om te draaien.

Hoe breed wordt de watergang?

In het voorlopig ontwerp van de watergang varieert de breedte van het water van minimaal 9 meter tot maximaal 20 meter. De schuin aflopende oevers die nodig zijn voor de oeverbeplanting (natuurvriendelijke oevers) zijn in deze breedte niet meegerekend.

Hoe diep wordt de watergang?

In het ideale geval hebben watergangen voldoende diepte, waardoor het water niet te snel opwarmt, de zuurstofhuishouding op orde blijft en overmatige kroesgroei beperkt blijft. In het voorlopig ontwerp van de watergang is de diepte van de watergang gemiddeld 1 meter. Het overige water in het Westerpark heeft nu een gemiddelde diepte van 1 meter.

Hoe hoog zijn de oevers?

Rijnland en de gemeente Zoetermeer zetten zich in voor de ontwikkeling van natuur en willen langs deze watergang natuurvriendelijke oevers aanleggen. De oevers lopen bij voorkeur schuin af, waardoor er ruimte is voor de groei van oeverplanten. Er wordt rekening gehouden met een gevarieerde beplanting, waarbij ook wordt gekeken naar hoe

vaak de oever gemaaid moet worden. Zo krijgt riet bijvoorbeeld niet de overhand. De natuurvriendelijke oevers zijn belangrijk voor de waterkwaliteit. Hoe meer de natuur haar gang kan gaan, hoe hoger de kwaliteit van het water. Het water ziet er dan ook minder troebel uit.

Heeft de aanleg van de watergang invloed op de slootjes tussen de weilanden direct ten noorden van de beoogde watergang?

Nee, deze slootjes behouden hun eigen waterpeil. Omdat het gebied ten noorden van het Hofstedepad een aangewezen beschermd stadsgezicht is van Zoetermeer, zullen er hier geen werkzaamheden plaatsvinden. We zullen wel rekening houden met de gevolgen voor de waterlichamen in het Westerpark.

Heeft de aanleg van de watergang invloed op de waterkwaliteit van het bestaande water in het Westerpark?

Door het omdraaien van het watersysteem zal het voedselrijke water dat eerst richting de Zoetermeerse plas stroomde nu terug door de stedelijke watergangen lopen, langs het Westerpark. Het omdraaien van het watersysteem zorgt er echter ook voor dat er meer stroming in de watergangen komt en dit zal lokaal voor een verbetering van de waterkwaliteit kunnen zorgen. We verwachten daarom geen verslechtering van de waterkwaliteit in het Westerpark.

Overlast

Hoe groot is de kans op blauwalgoverlast?

Een teveel aan voedingsstoffen in het water (vooral fosfaat) kan leiden tot blauwalgoverlast. Een van de hoofddoelen van het project is om de Zoetermeerse plas zoveel mogelijk te ontlasten van het (fosfaatrijke) water uit de stad. In het ideale geval hebben watergangen voldoende diepte, waardoor het water niet te snel opwarmt, de zuurstofhuishouding op orde blijft en overmatige kroesgroei beperkt blijft. Door de constante aanvoer van water is de kans op ontwikkeling van blauwalg in deze watergang klein. Het water staat namelijk niet stil. Ook zal deze nieuwe verbinding niet leiden tot meer blauwalgoverlast in het plassen gebied van natuur- en recreatiegebied de Nieuwe Driemanspolder, omdat dit een losgekoppeld watersysteem is.

U kunt als inwoner van Zoetermeer ook aan de kwaliteit van het water bijdragen door uw hond niet langs of in het water te laten poepen of plassen. Stoffen uit ontlasting die in het water komen, zijn voedingsstoffen voor de blauwalg. Voer ook geen brood aan watervogels. Broodresten zijn ook een voedingsbron voor algen, waardoor het water troebel wordt en gaat stinken. Als u de vogels toch wilt voeren, geef ze dan wat groente (bijvoorbeeld sla of maïs). Dit sluit ook beter aan bij de natuurlijke voeding van de vogels, waardoor ze langer en gezonder leven.

Hoe wordt muggenoverlast voorkomen?

Aangezien het water constant zal stromen en van voldoende diepte zal zijn, verwachten wij geen muggenoverlast rondom de watergang. Bij de inrichting kan een aantal

maatregelen worden bedacht waardoor het onaantrekkelijk wordt voor steekmuggen. Voldoende waterdiepte en het voorkomen van ondiep stilstaand water zijn hierbij belangrijk. Ook is de verbinding met het open water belangrijk. Als de natuurlijke vijanden van muggenlarven en muggen de oever kunnen bereiken blijft de kans op overlast door grote aantallen muggen beperkt.

Recreatie

Hoe wordt de toegankelijkheid van het Westerpark (vanuit de wijk Meerzicht) voor fietsers en voetgangers geborgd bij de aanleg van deze watergang?

Bureau Sant en Co (landschapsarchitecten) heeft eerste schetsen gemaakt voor het inpassen van voet- en fietspaden langs en over de watergang. Een belangrijk aspect in het voorgestelde ontwerp is de beleving van open water, bijvoorbeeld in de vorm van vlonderpaden. Het Westerpark blijft toegankelijk voor recreanten vanaf de stadsflank (via het Hofstedepad). Hoe de paden exact aangelegd zullen worden betreft een uitwerking van het ontwerp en kan afwijken van het voorlopig ontwerp.

Blijft het parkeergebied aan het eind van de Zonnenberg bestaan?

Ja, dit parkeerterrein valt niet binnen het zoekgebied voor deze watergang.

Blijft er ruimte voor picknickers?

Er wordt met de gemeente en de omgeving onderzocht hoe en waar de functies voor de hondenuitlaatplaats en de picknickruimte behouden kunnen blijven.

Hoe wordt de veiligheid van kleine kinderen bij de oever geborgd?

De inzichten over wat een "veilige oever" is verschillen. Er wordt met het aanleggen van nieuwe watergangen door Rijnland aangesloten op het beleid van de gemeente Zoetermeer door zoveel mogelijk in te zetten op de aanleg van natuurvriendelijke oevers. Deze oevers hebben bij voorkeur een schuin aflopende oever waarin ruimte is voor de groei van oeverplanten. Een beschoeide, stijle oever kan veilig lijken omdat de grens tussen het water en het land duidelijk is. Maar bij een natuurvriendelijke oever met een flauw talud zullen kinderen die hier spelen waarschijnlijk sneller omkeren als ze in de drassige oever stappen en natte voeten krijgen. Ook kunnen zij makkelijker uit het water klimmen.

Ecologie

Wat verandert er in de natuurwaarden door het aanleggen van de watergang?

De waterverbinding zal impact hebben op de huidige natuurwaarden van het gebied. Door de watergang natuurvriendelijk in te richten kan echter een gevarieerdere ecologie ontstaan met plek voor veel verschillende soorten vogels, vissen, amfibieën en libellen.

Deze natuur kan ook een handje helpen bij het verbeteren van de waterkwaliteit door de filterende werking van riet en waterplanten.

Moeten er bomen worden gekapt voor het aanleggen van de watergang? Hoe wordt dit gecompenseerd?

Er zullen bomen moeten worden gekapt om plaats te maken voor de waterverbinding. Rijnland zet zich in samenwerking met de gemeente Zoetermeer in voor het compenseren van beplanting en het realiseren van groene, natuurvriendelijke oeverbekleding.

Hoe ziet de beplanting er straks uit?

Er worden kansen geïnventariseerd voor de aanleg van natuurvriendelijke oevers in de waterverbinding van het Westerpark. Natuurvriendelijke oevers zijn oevers met een flauwer aflopend talud, waardoor ruimte ontstaat voor de groei van verschillende soorten oeverplanten. Ook wordt er gekeken waar geschikte plekken zijn om bomen aan te planten. Hoe dit uitgewerkt gaat worden kunt u vinden in het toekomstige beplantingsplan.

Realisatie

Hoe wordt rekening gehouden met archeologie bij het graven van de watergang?

Wij nemen archeologie mee in de vooronderzoeken conform wetgeving. Indien hieruit blijkt dat er aanvullende maatregelen nodig zijn zullen we dit meenemen in de uitvoering.

Zijn er gevolgen voor de grondwaterstand, en kan dat effect hebben op de fundering van gebouwen en objecten (bijvoorbeeld de historische panden in de omgeving)? Wordt er een nul meting uitgevoerd?

De nieuwe watergang krijgt een ander waterpeil dan de watergangen rondom de (historische) panden in de omgeving. Hierop verwachten wij dan ook geen invloed. Uit voorzorg wordt er bij direct omliggende woningen een bouwkundige vooropname gemaakt om mogelijke schade en hinder tijdens de uitvoering van de werkzaamheden te voorkomen.

Wie gaat de watergang beheren en onderhouden?

Rijnland is verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud van de watergang. De oeverzijde is in beheer bij de gemeente Zoetermeer. De watergang wordt zoveel mogelijk ecologisch beheerd. Dit betekent dat het beheer en onderhoud van de natuurvriendelijke oever moeten zijn afgestemd op mogelijkheden voor de ontwikkeling van de vegetatie. Ook moet rekening worden gehouden met de dieren die in de oever en de watergang leven.

Inspraak

Hoe wordt de omgeving betrokken bij de plannen? In hoeverre is inspraak mogelijk?

Wij betrekken de omgeving in de ontwerpfase door middel van (digitale) informatiebijeenkomsten. We gaan graag samen met de omgeving op zoek naar de 'beste' variant. Dat wil zeggen: een variant waarmee we de opgave kunnen uitvoeren met zoveel mogelijk behoud en mogelijke versterking van de ruimtelijke kwaliteit in het gebied. Er is later in het traject ook nog officiële inspraak mogelijk bij de vergunningentrajecten (naar verwachting vanaf 2022).